

Det ekonomiska läget

22 december 2022

Sammanfattning

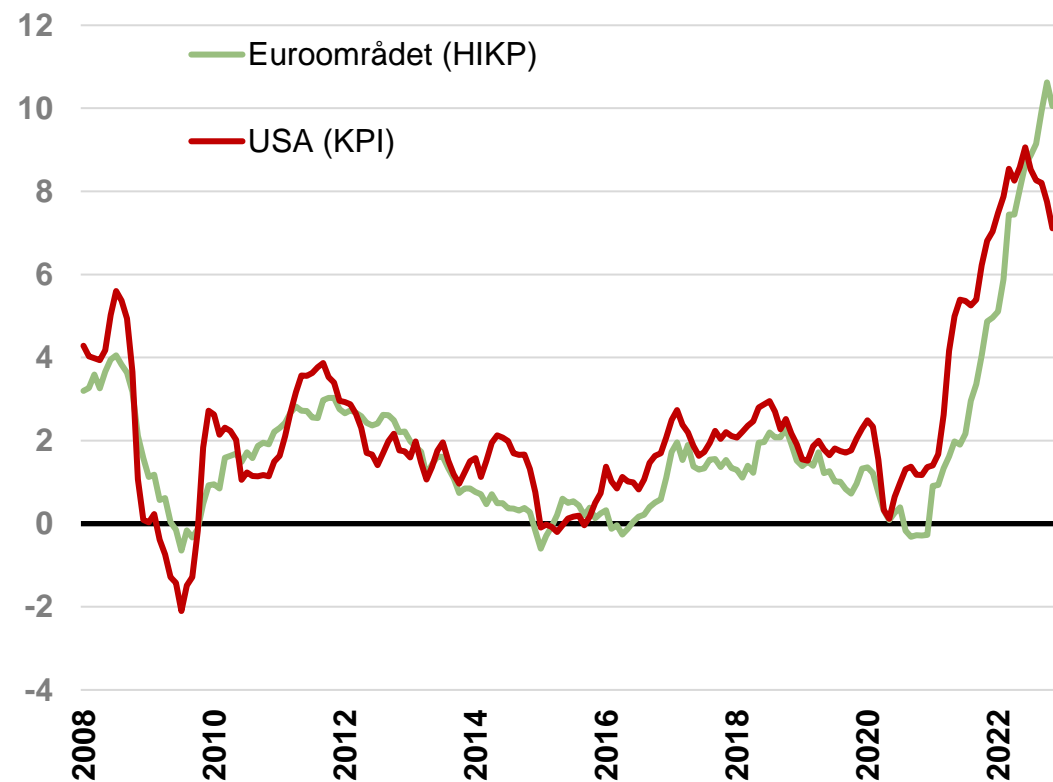
- Fortsatt svårt ekonomiskt läge med hög inflation och nedgång i ekonomin
- Nedgången i ekonomin kommer något senare än väntat, men blir mer utdragen
- Stor osäkerhet kring det ekonomiska läget framöver
- Viktigt med en ansvarsfull ekonomisk politik som inte driver inflation

Makroekonomisk utveckling

Fortsatt hög inflation i Sverige och omvärlden

Inflation i omvärlden

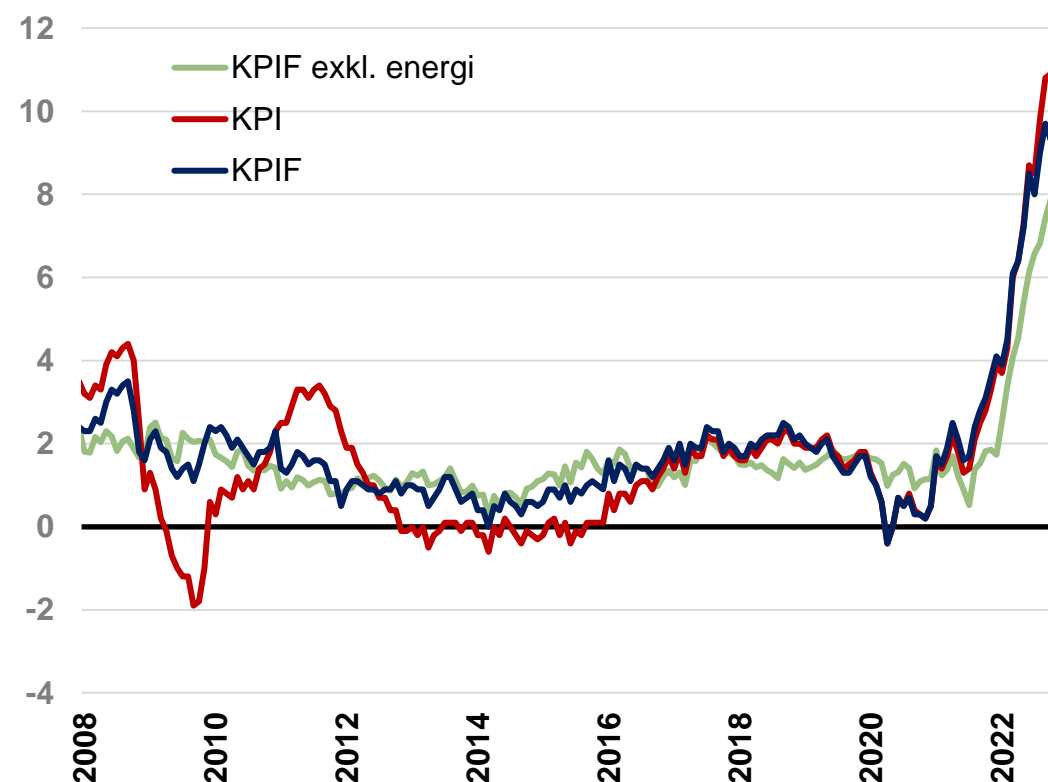
Årlig procentuell förändring, månadsvärden

Källa: Macrobond.

Inflation i Sverige

Årlig procentuell förändring, månadsvärden

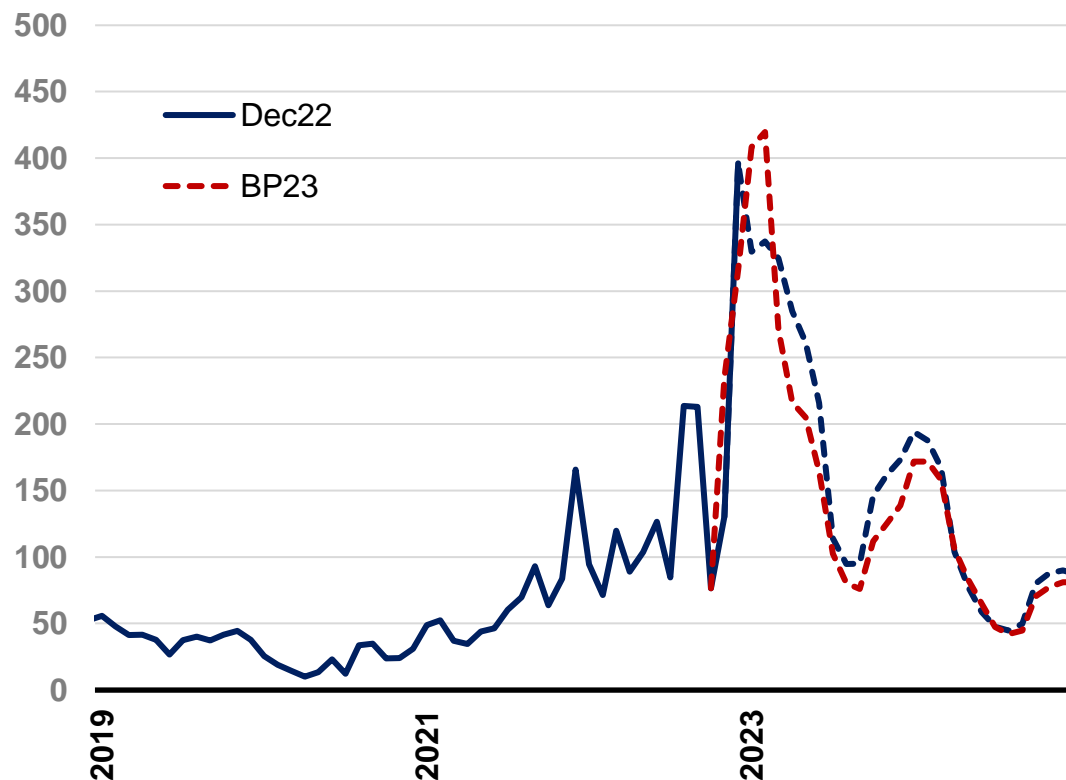
Källa: Macrobond.

Stigande elpriser i Sverige

Elpris

Utfall och terminsprissättning. Öre/kWh. Månadsvärden.

Anm.: Utfall avser ett viktat genomsnitt av spotpris i Sverige. Källa: Macrobond och egna beräkningar.
Streckade linjer avser nordiska terminspriser, omräknat till SEK enligt växelkursprognos.

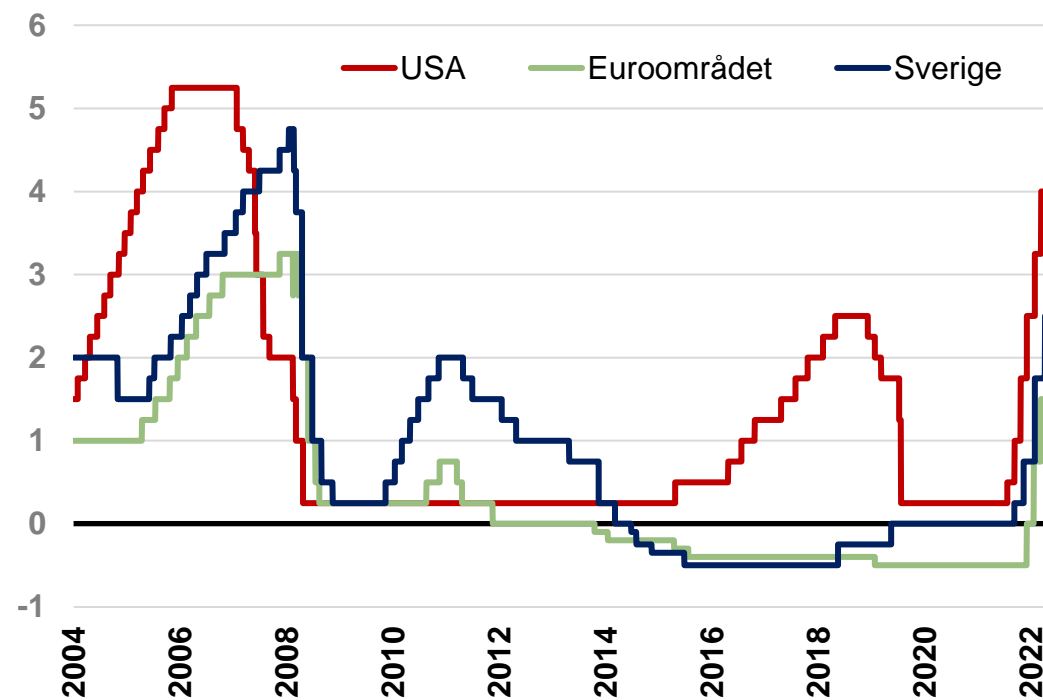
Regeringskansliet

- Elpriserna var lägre än väntat i oktober men har stigit i november och december:
  - Kallt och vindfattigt väder
  - Isläggning på älvar
  - Driftstopp i kärnkraften
- Vädermodellerna har nu svängt om och pekar på mildare väder framöver – dock fortsatt höga priser under vintern
- Stora svängningar och stor osäkerhet

Stora räntehöjningar under hösten

Styrräntor i USA, EMU och Sverige

Procent, dagsvärden

Anm.: USA: övrespannet, EMU: Depositräntan

Källa: Macrobond.

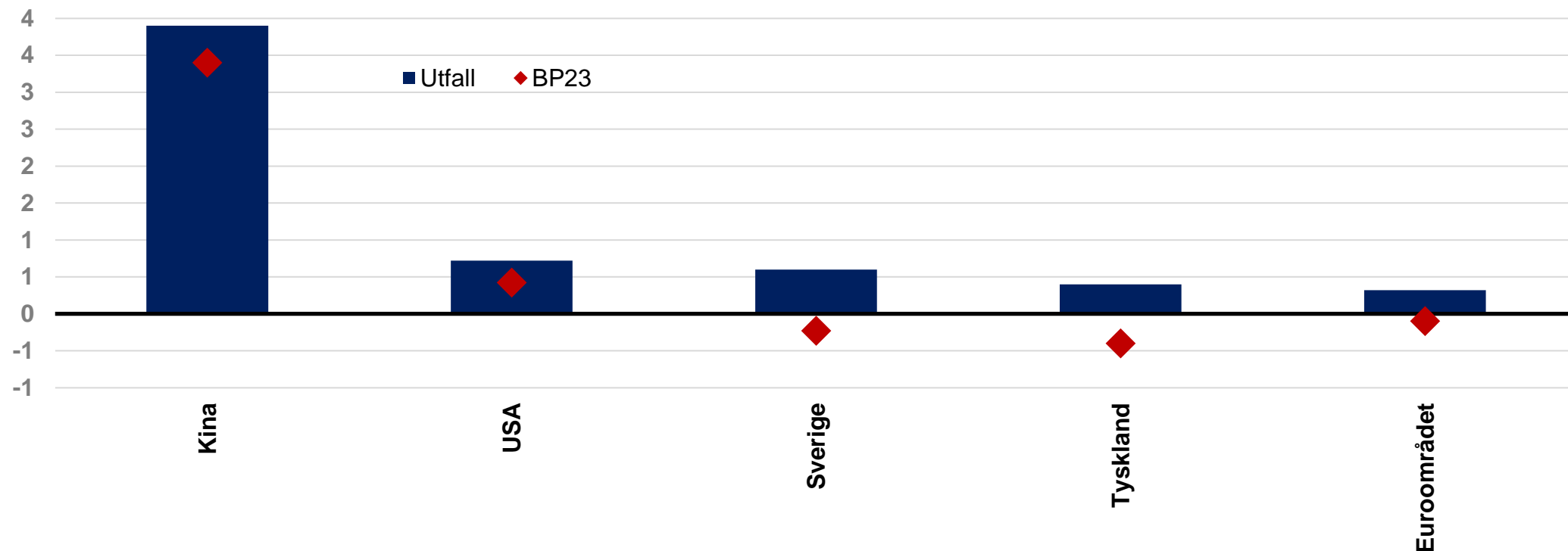
- Centralbanker har agerat kraftfullt under hösten
- Ytterligare höjningar är aviserade men i ett lugnare tempo

Starkare BNP-utfall än väntat i många länder

BNP-utveckling tredje kvartalet 2022

Procentuell förändring

Anm.: Procentuell förändring jämfört med föregående kvartal.

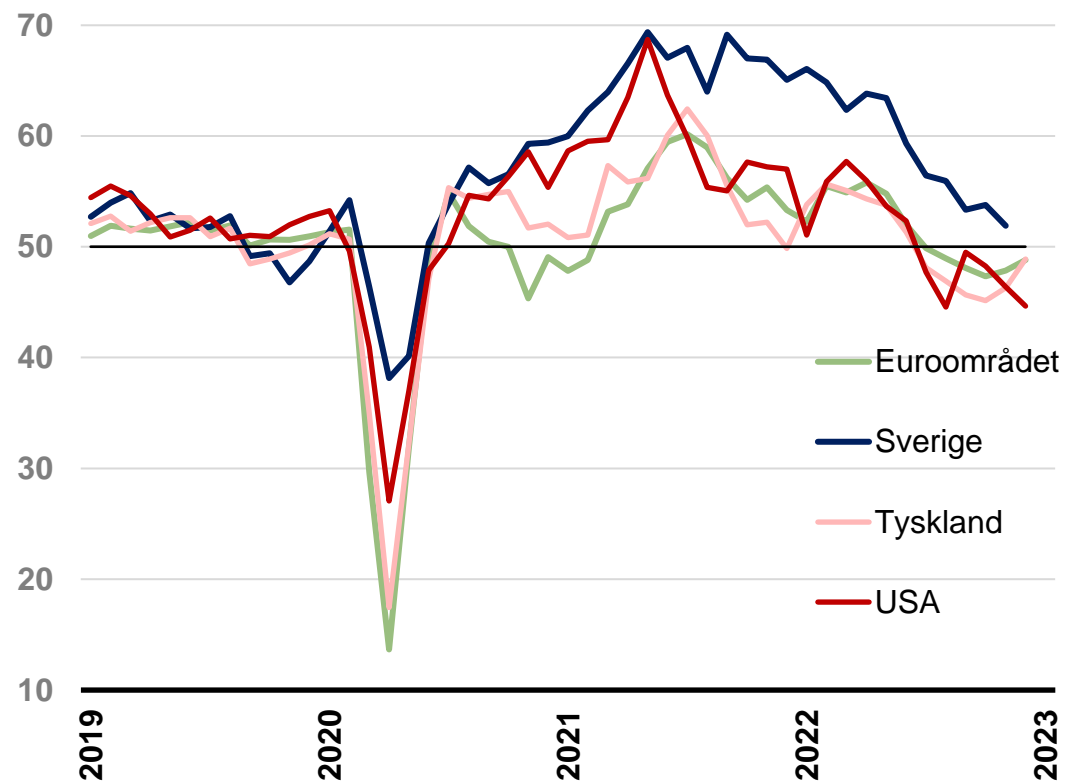
Källa: Macrobond och egna beräkningar.

Tydliga tecken på avmattning i indikatorer

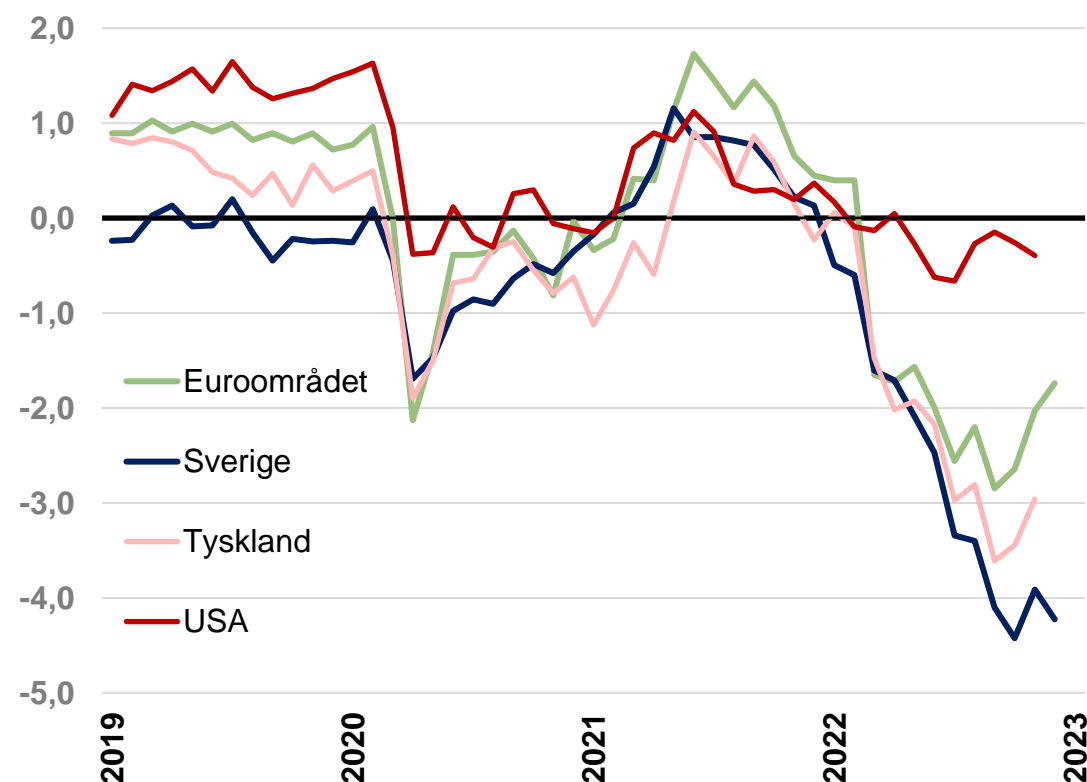
Inköpschefsindex

Sammansatt inköpschefsindex, säsongrensade månadsvärden

Konsumentförtroende

Index, standardiserade och säsongrensade månadsvärden

Källor: S&P Global, Swedbank och Silf.

Anm.: Standardiserade värden avser utifrån det historiska genomsnittet mellan 2006 och senaste utfall. CCI för USA avser ett snitt av förtroendet från Conference board och University of Michigan. **Finansdepartementet**
Källa: Macrobond.

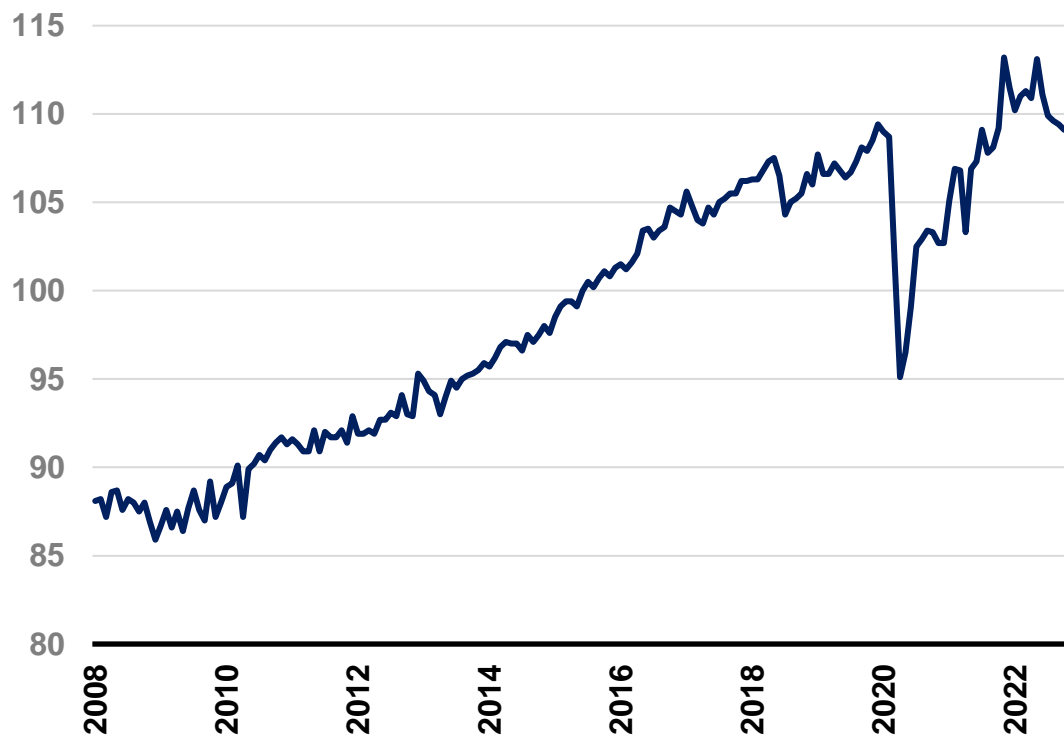

Signaler på avmattning även i Sverige

Hushållens konsumtionsindikator

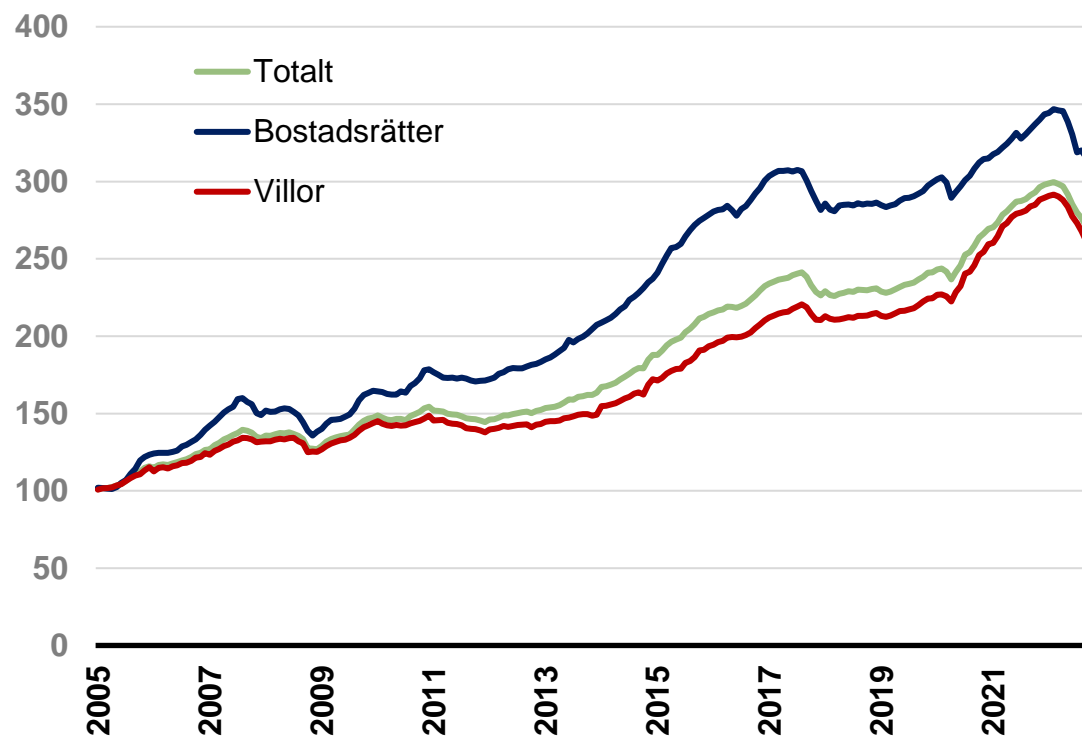
Index 2015=100, säsongrensade månadsvärden

Källa: SCB.

Bostadspriser

Index 2005=100, säsongrensade månadsvärden

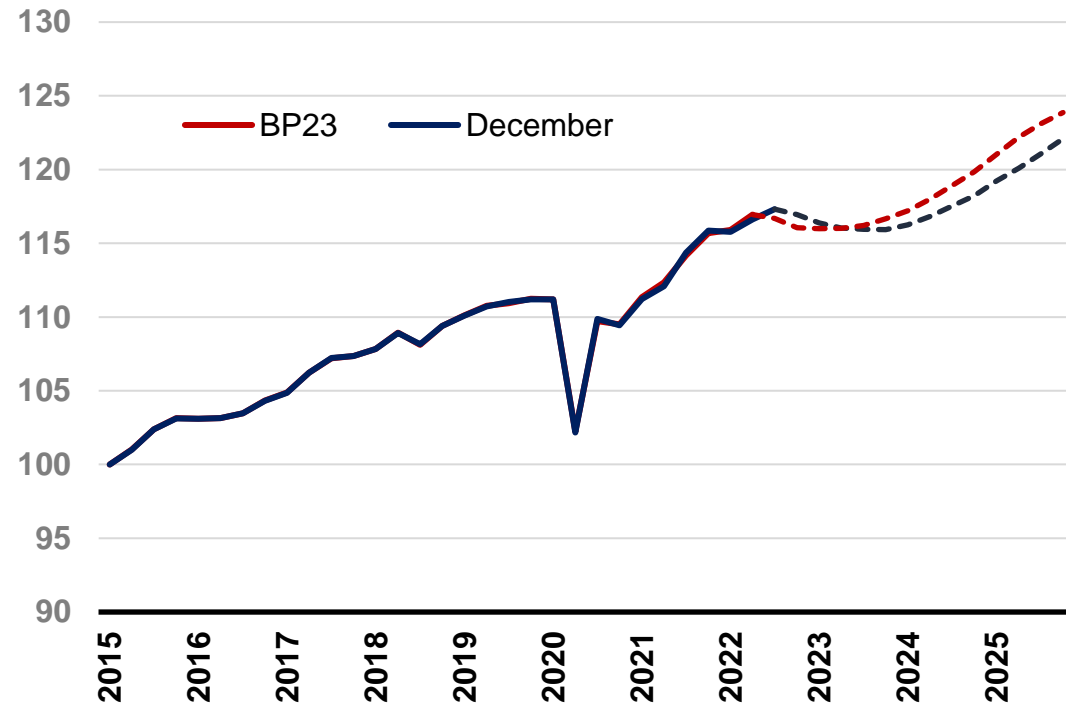
Källor: Valueguard och egna beräkningar.

Tillväxten bromsar in och faller 2023

BNP

Index 2015=100, säsongrensade kvartalsvärden

Källa: SCB och egna beräkningar.

- Överraskande stark tillväxt hittills i år
- Svag tillväxt framöver
  - Högre kostnader bromsar hushållens konsumtion
  - Lägre omvärldsefterfrågan dämpar exporten
  - Konjunkturer bottenar 2024

	2021	2022	2023	2024	2025
BNP	5,1 (5,1)	2,8 (2,6)	-0,7 (-0,4)	1,0 (2,0)	2,7 (3,2)

Årlig procentuell tillväxt

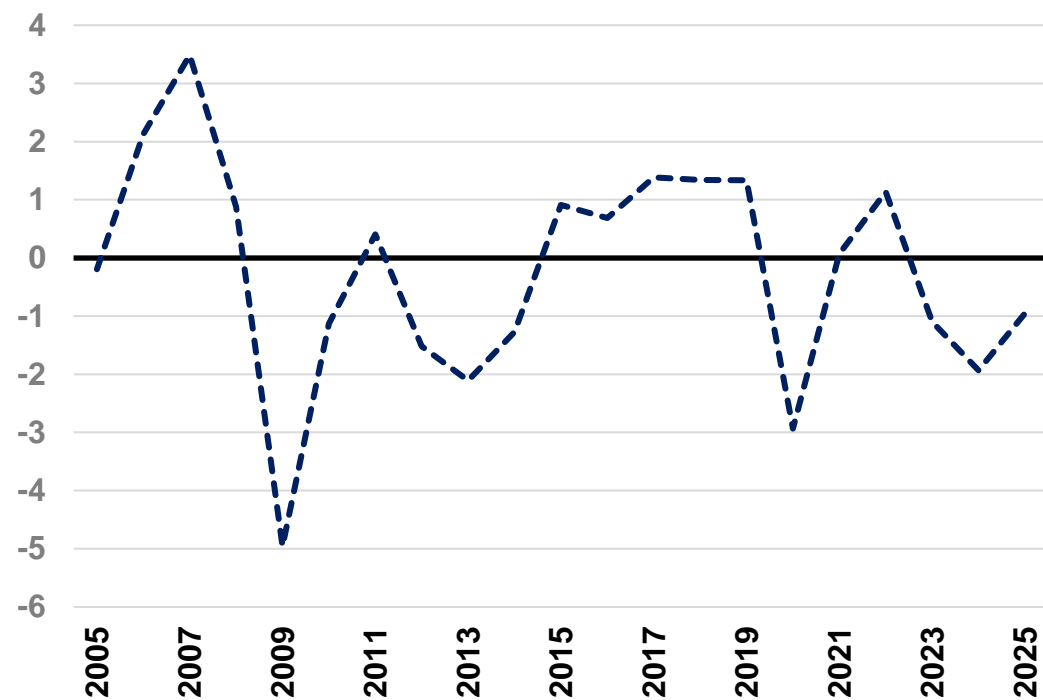
Anm.: Siffror inom parentes avser BP23

Svensk ekonomi i lågkonjunktur 2023-2025

BNP-gap

Procent av potentiell BNP

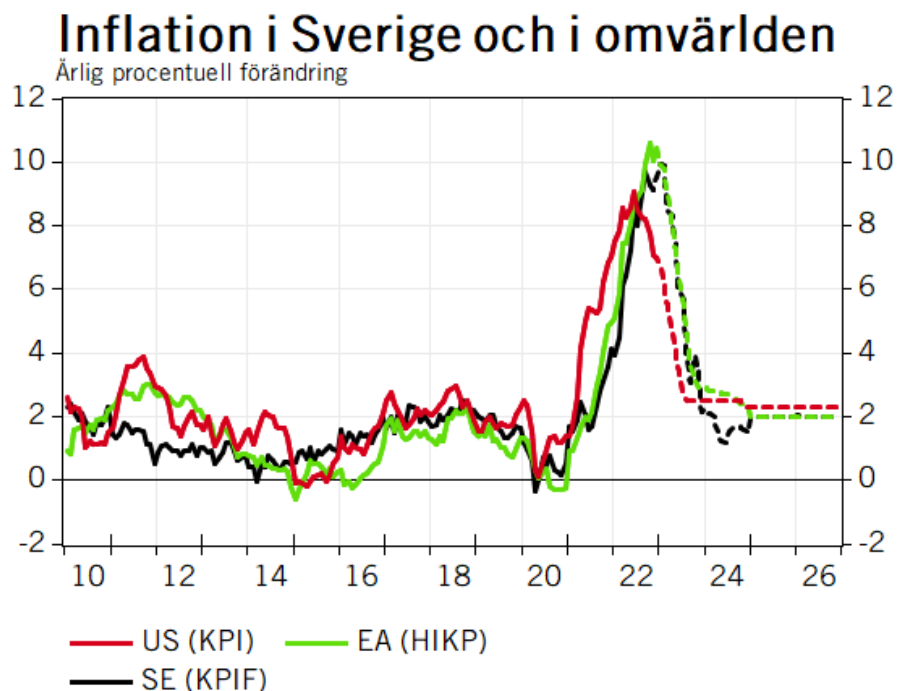

Källa: SCB och egna beräkningar.

- Den svaga tillväxten innebär att svensk ekonomi bedöms vara i en lågkonjunktur 2023 som fördjupas 2024
- Lågkonjunktoren väntas bli något mer utdragen än tidigare bedömning

Inflationen fortsatt hög men väntas sjunka 2023

Uppdaterad: 13/12/22 15:31
 Källa: Macrobond och egna beräkningar

- Utbudsstörningarna avtar
- Lägre bidrag från energipriser
- Stramare penningpolitik och lägre efterfrågan
- Stor osäkerhet kring den höga inflationens varaktighet

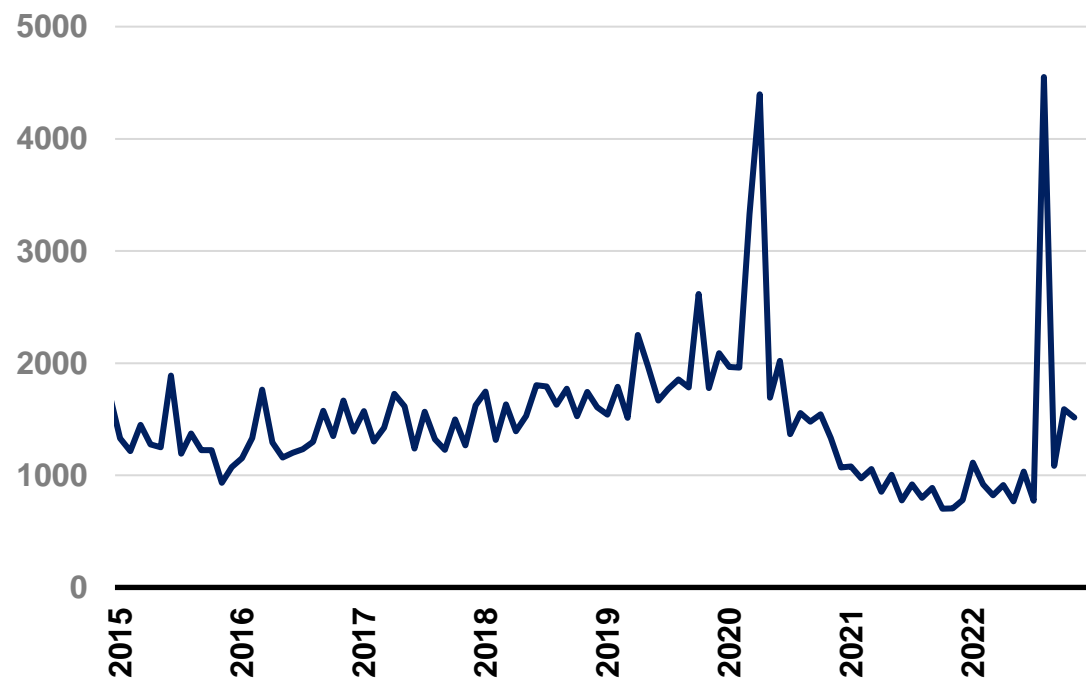
	2021	2022	2023	2024	2025
EA (HIKP)	2,6 (2,6)	8,5 (8,4)	6,0 (6,0)	2,6 (2,0)	2,0 (2,0)
USA (KPI)	4,7 (4,7)	8,0 (8,1)	3,8 (3,8)	2,5 (2,5)	2,3 (2,3)
SE (KPIF)	2,4 (2,4)	7,6 (7,9)	6,0 (5,2)	1,6 (2,0)	2,0 (2,0)
SE (KPI)	2,2 (2,2)	8,3 (8,6)	8,9 (8,6)	2,6 (3,0)	2,4 (2,5)

Siffror inom parentes avser BP23

Ökning i antal konkurser och varsel i närtid

Konkurser

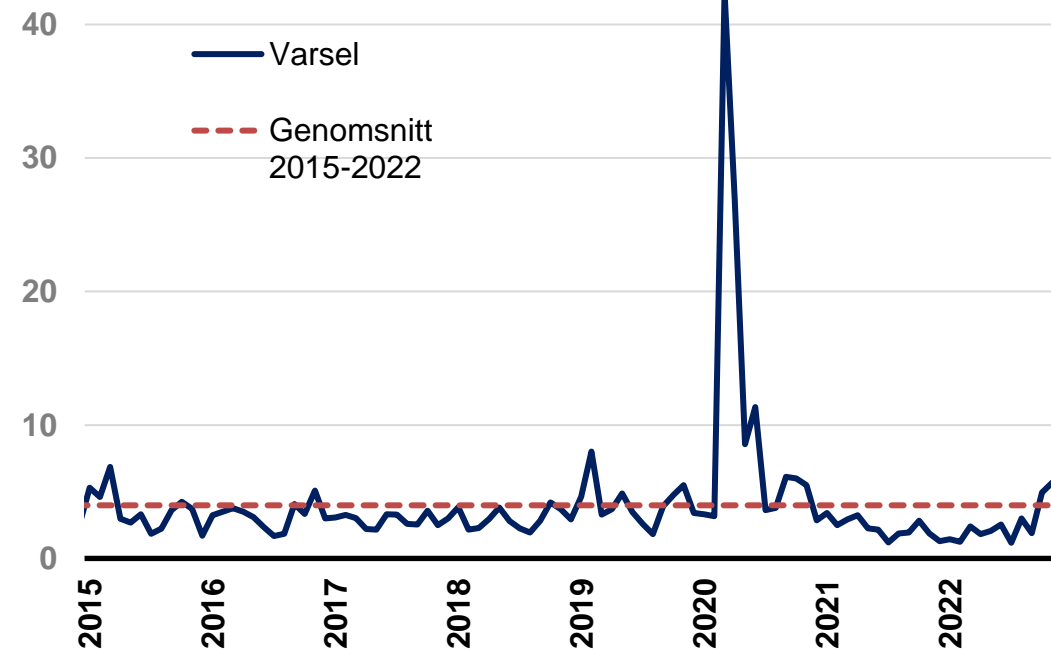
Antal anställda, säsongsrensade månadsvärden

Källa: SCB.

Varsel om uppsägning

Tusental, månadsvärden

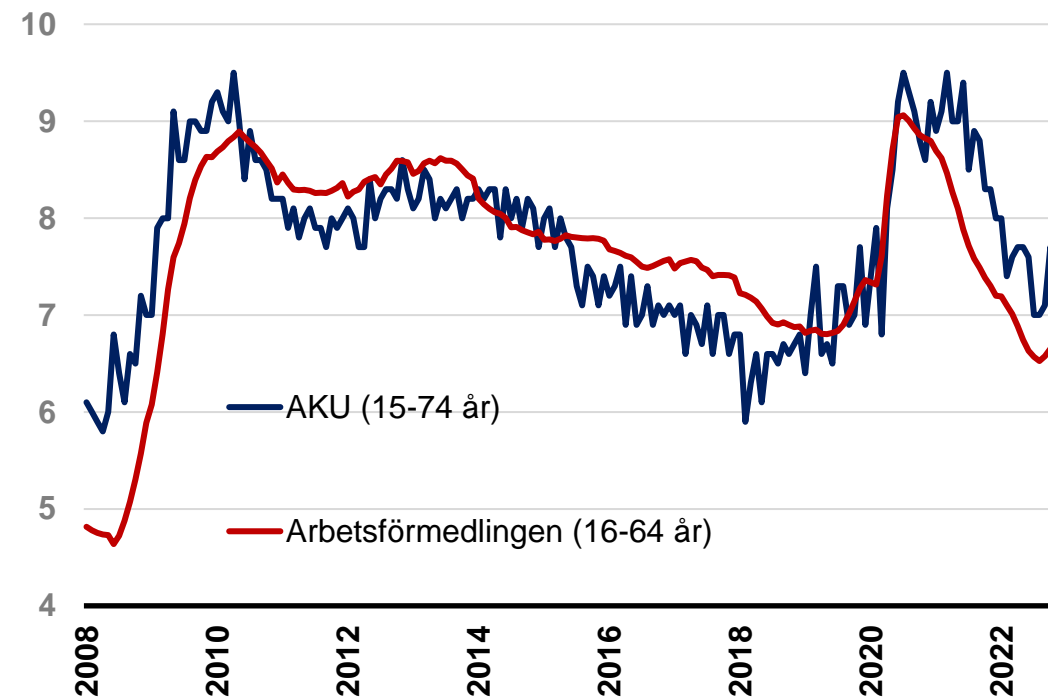
Källa: Arbetsförmedlingen.

Arbetsmarknaden visar tecken på att börja mattas av

Arbetslöshet

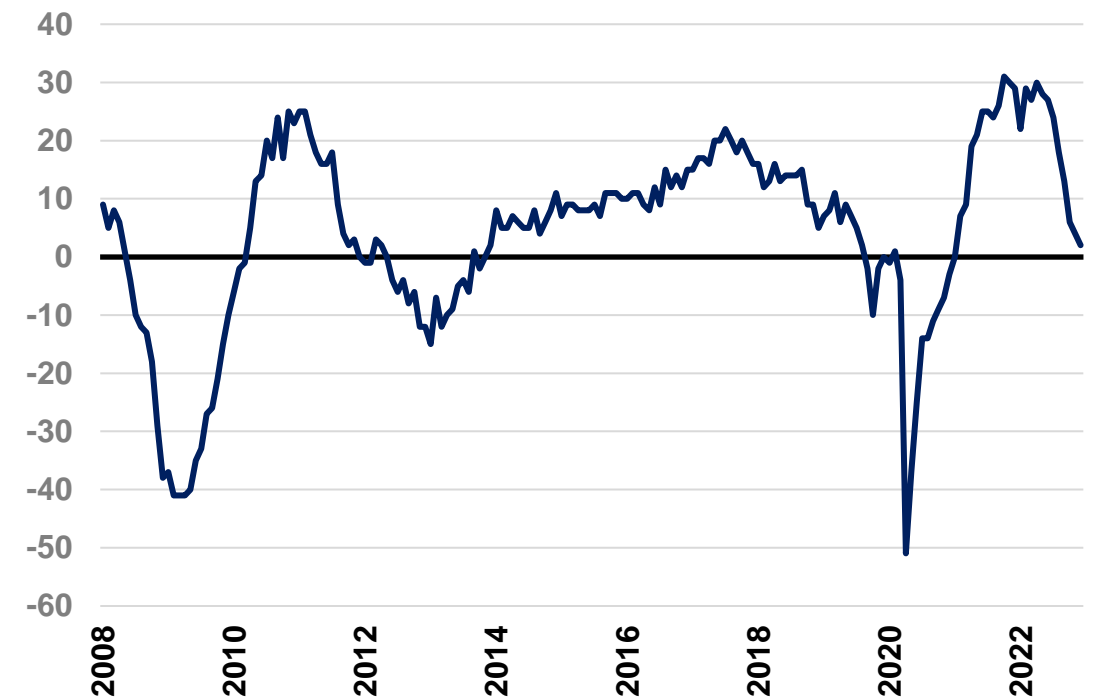
Procent av arbetskraften, säsongrensade månadsvärden

Källa: SCB och Arbetsförmedlingen.

Anställningsplaner

Nettotal, säsongrensade månadsvärden

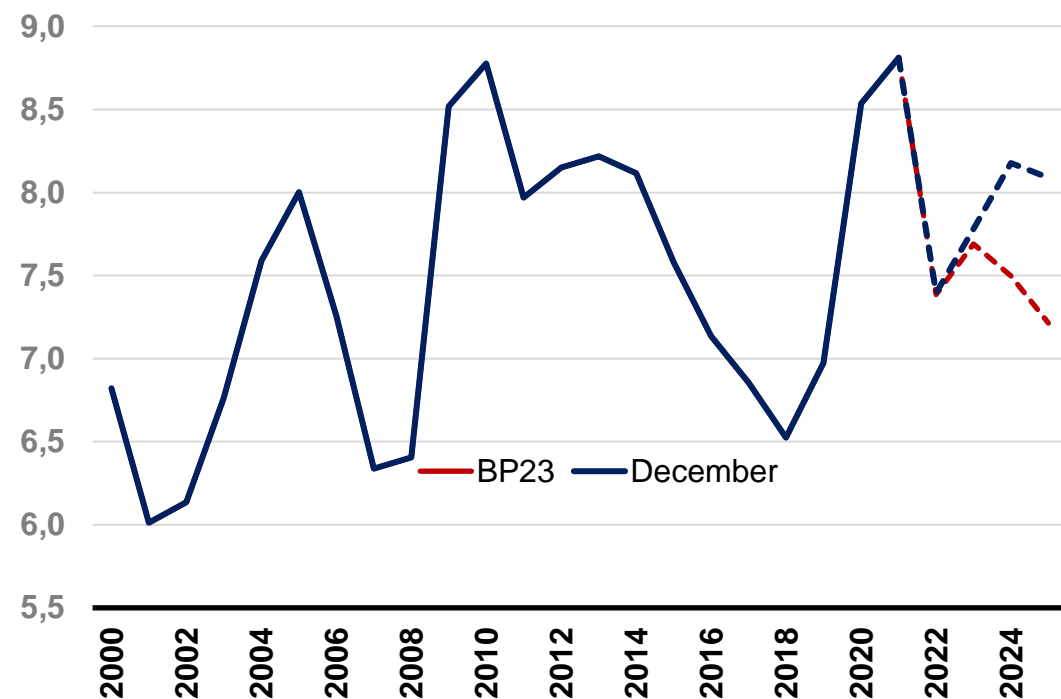

Källa: Konjunkturinstitutet.

Arbetslösheten väntas öka 2023 och 2024

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften 15-74 år

Källa: SCB och egna beräkningar.

- Arbetslösheten, som har minskat snabbt under 2022, väntas nu öka igen
- Bedöms öka successivt under 2023-2024 i takt med ett försämrat konjunkturläge
- Väntas vända ner igen 2025 när ekonomin återhämtar sig

	2021	2022	2023	2024	2025
Arbetslöshet**	8,8 (8,8)	7,4 (7,4)	7,8 (7,7)	8,2 (7,5)	8,1 (7,2)

* Procent av arbetskraften

Anm.: Siffror inom parentes avser BP23

Stor osäkerhet kring utvecklingen

- **Energi och geopolitik**
  - Ändrade förutsättningar vid en eskalation av kriget i Ukraina
  - Osäkra antaganden kring den europeiska energiförsörjningen
- **Den höga inflationen**
  - Osäkert hur mycket penningpolitiken kommer stramas åt
  - Den totala effekten av en global åtstramning av penningpolitiken är osäker
  - Stramare penningpolitik riskerar att blottlägga sårbarheter i de finansiella systemen
- **Bostads- och fastighetsmarknad**
  - Osäkert hur hushåll och företag kommer påverkas av stigande räntor
- **Inbromsning i Kina**
  - Osäkerheter kopplade till landets covidhantering och inbromsningen i fastighetssektorn
- **Oväntat skifte i pandemin**
  - Ökad smittspridning och hög sjukfrånvaro, ändrade beteendemönster, nya mutationer

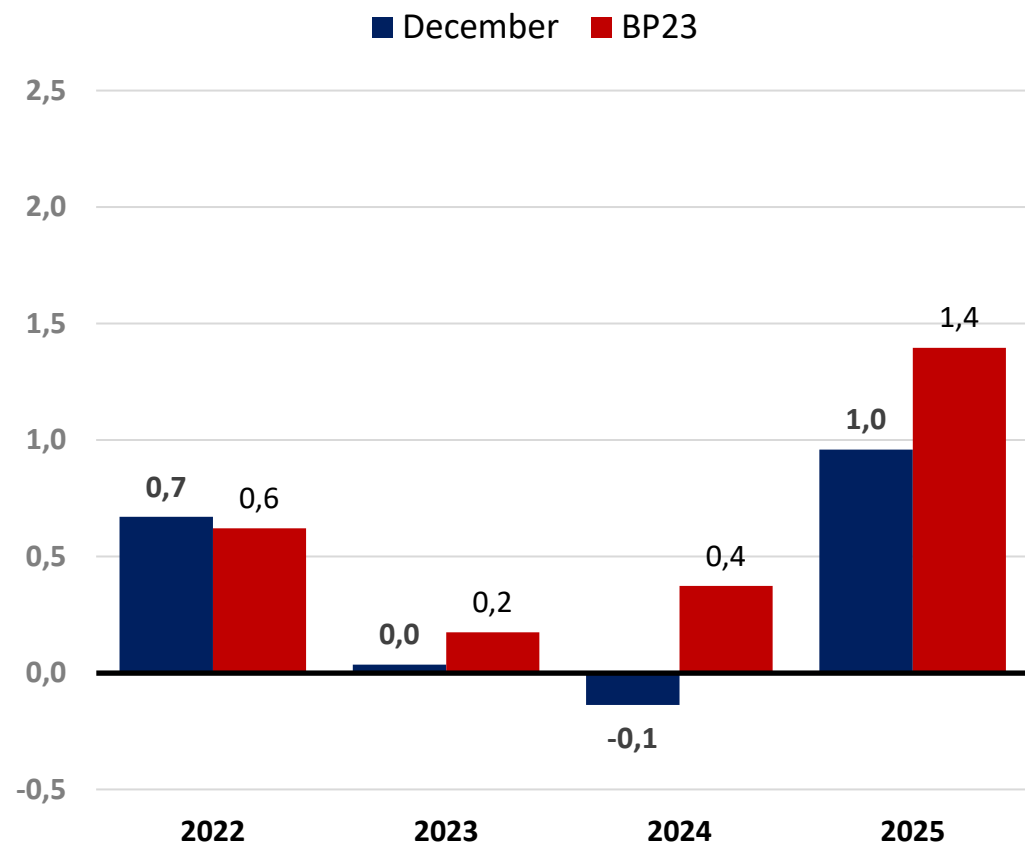

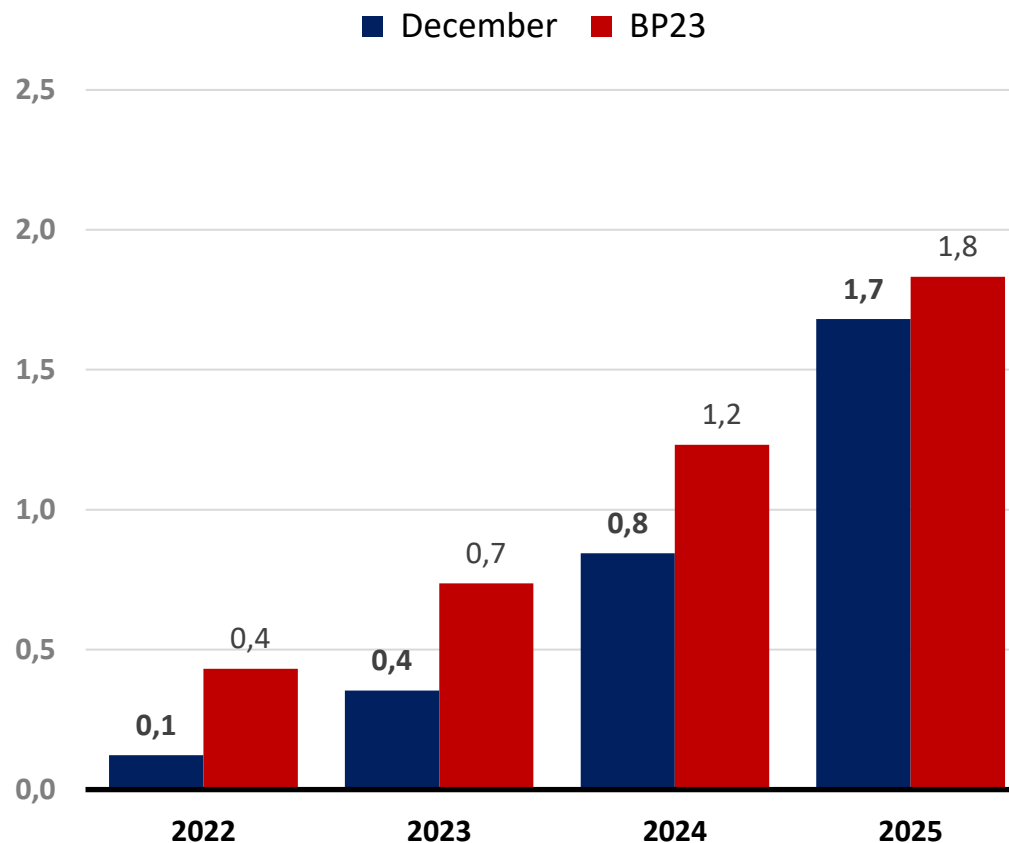
Offentliga finanser

Lågkonjunktur försvagar offentliga finanser

Finansiellt sparande, konsoliderad offentlig sektor
Procent av BNP

Strukturellt sparande, konsoliderad offentlig sektor
Procent av potentiell BNP

Källor: SCB och Finansdepartementet.

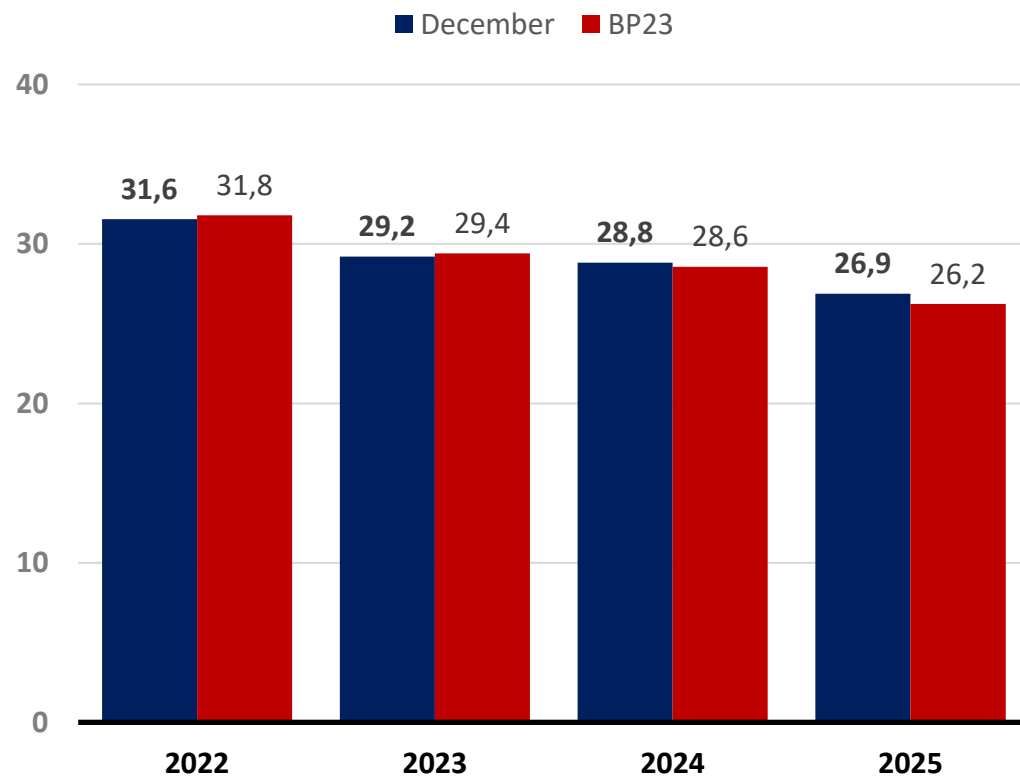
Finansdepartementet

Stabilitet ger förutsättningar att hantera kriser

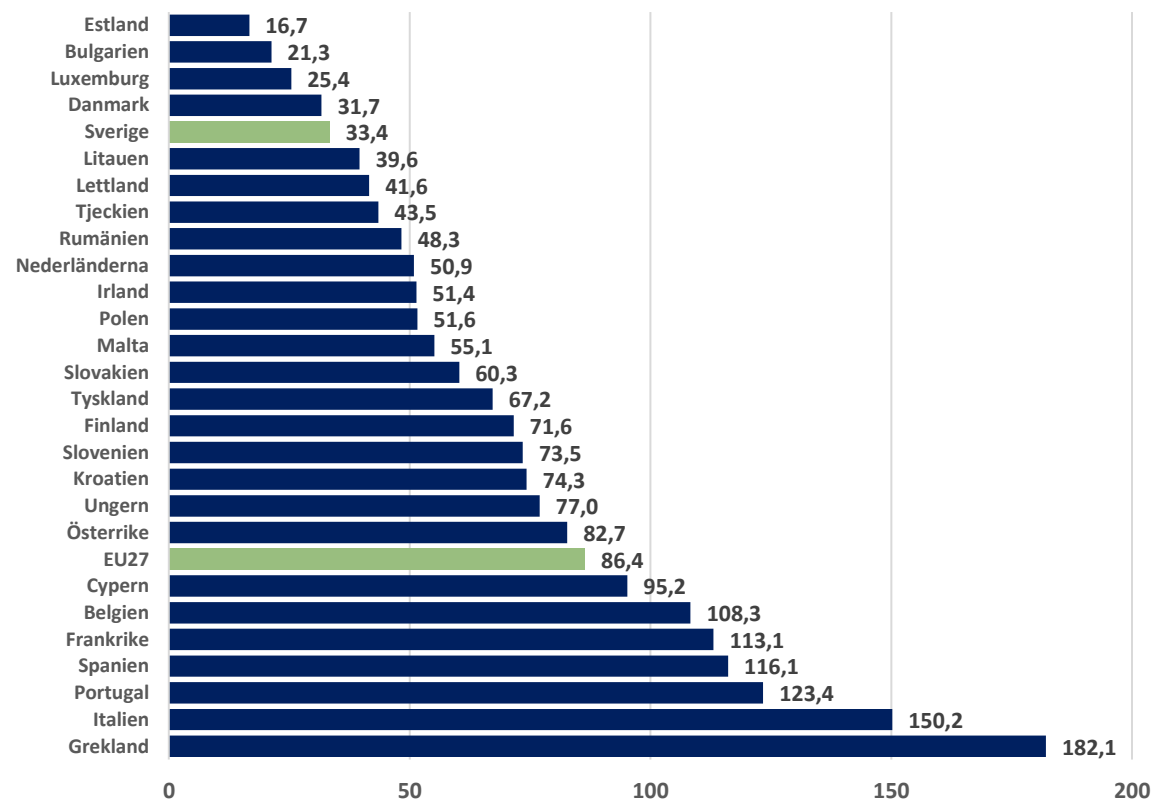
Bruttoskuld, konsoliderad offentlig sektor

Procent av BNP

Maastrichtskuld

Vid utgången av 2022 andra kvartalet

Källor: SCB och Finansdepartementet.

Källa: Eurostat.

Ekonomiskt ansvar i ett svårt läge

Foto: Johnér

- Budgeten 2023 är anpassad till den här situationen
- Budgeten 2023 är svagt åtstramande
  - överskotts målet värnas
  - möjliggör för penningpolitiken att verka så att inflationen inte biter sig fast på en hög nivå

Att prioritera är viktigare än någonsin

Nödvändiga omprioriteringar:

- Återställt reseavdrag
- Avskaffade bygg-
- subventioner
- Frikopplat bistånd
- Avskaffad elbilsbonus

Nödvändiga satsningar:

- Stöd till hushåll och företag
- Förstärkt välfärd
- Krafttag mot kriminalitet och nyrekrytering
- Rustat försvar
- Effektiv och ambitiös energi- och klimatpolitik
- Ökad tillväxt och stärkt konkurrenskraft

Stöd till de mest utsatta höjs vid årsskiftet

Exempel på ersättningar som höjs:

- Garantipension: **+850 kr/månad**
- Omvårdnadsbidrag: **+875 kr/månad**
- Sjukpenning (taket): **+89 kr/dag**
- Sjukersättning (30 år och äldre, garantiersättning): **+972 kr/månad**
- Studiestöd: **+1 000 kr/studiemånad**, varav ca 300 kr bidrag

Foto: Jyrki Komulainen / Folio

Det ekonomiska läget

22 december 2022

Nyckeltalstabell (BP23 i kursivt)

Procentuell förändring om inte annat anges

Nyckeltal	2021		2022		2023		2024		2025	
BNP	5,1	5,1	2,8	2,6	-0,7	-0,4	1,0	2,0	2,7	3,2
BNP, kalenderkorrigerad	4,9	4,9	2,8	2,6	-0,5	-0,2	1,0	2,0	2,9	3,4
BNP per invånare	4,4	4,4	2,1	1,9	-1,3	-0,9	0,4	1,4	2,2	2,7
Hushållens konsumtion	6,0	6,0	2,8	3,6	-0,9	-0,7	1,2	2,1	3,8	4,9
Offentlig konsumtion	2,8	2,8	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2	0,0	0,1	-0,8	-0,8
Fasta bruttoinvesteringar	6,4	6,3	5,8	4,1	-1,3	-1,8	0,6	2,5	2,3	3,6
Lagerinvesteringar, bidrag till BNP-tillväxten i procentenheter	0,4	0,4	1,3	0,8	-0,4	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	7,9	7,9	4,6	4,8	0,3	1,0	2,2	3,1	2,6	2,2
Import	9,6	9,6	7,8	7,2	-0,8	-0,8	1,8	2,6	1,5	1,7
Nettoexport, bidrag till BNP-tillväxten i procentenheter	-0,3	-0,3	-1,1	-0,8	0,5	0,8	0,3	0,3	0,6	0,3
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	2,3	2,3	2,3	2,2	0,1	0,6	-0,2	0,8	1,2	2,0
Produktivitet, näringslivet, kalenderkorrigerad	2,5	2,5	1,1	0,6	-1,2	-1,5	0,7	0,8	1,5	1,0
Sysselsättning, 15–74 år	0,9	0,9	2,7	3,0	-0,1	0,2	0,1	0,7	0,8	0,8
Sysselsättningsgrad, % av befolkningen 15–74 år	67,3	67,3	69,0	69,1	68,7	69,0	68,5	69,2	68,7	69,4
Sysselsättningsgrad, % av befolkningen 20–64 år	80,7	80,7	82,2	82,9	81,9	82,8	81,7	83,0	81,9	83,5
Arbetskraftsdeltagande, % av befolkningen 15–74 år	73,8	73,8	74,5	74,6	74,5	74,7	74,6	74,8	74,8	74,8
Arbetslöshet, % av arbetskraften 15–74 år	8,8	8,8	7,4	7,4	7,8	7,7	8,2	7,5	8,1	7,2
KPI	2,2	2,2	8,3	8,6	8,9	8,3	2,6	3,0	2,4	2,5
KPIF	2,4	2,4	7,6	7,9	6,0	5,2	1,6	2,0	2,0	2,0
Offentliga sektorns finansiella sparande, % av BNP	-0,1	-0,1	0,7	0,6	0,0	0,2	-0,1	0,4	1,0	1,4
Strukturellt finansiellt sparande offentlig sektor, % av potentiell BNP	0,1	0,5	0,1	0,4	0,4	0,7	0,8	1,2	1,7	1,8
Offentliga sektorns skuld, % av BNP	36,3	36,3	31,6	31,8	29,2	29,4	28,8	28,6	26,9	26,2
BNP-gap*	0,1	-0,6	1,1	0,2	-1,1	-1,7	-1,9	-1,5	-1,0	0,0
BNP, euroområdet	5,3	5,3	3,1	2,9	-0,1	-0,1	1,5	1,7	2,0	2,2
BNP, omvärlden KIX-vägt medelvärde	5,2	5,2	2,7	2,4	0,6	0,7	1,9	2,2	2,3	2,4
Styrränta, procent	0,00	0,00	0,75	0,75	2,72	2,68	2,72	2,72	2,50	2,50

* Skillnad mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

Anm.: Baserad på publicerad statistik t.o.m. 2022-12-06 resp. 2022-12-09 för finansiellt och strukturellt sparande samt skuld i offentlig sektor. Försörjningsbalansen avser fasta priser.

Källor: SCB, Macrobond och egna beräkningar

